

vereniging
novak

Belangenbehartiging voor de mkb-accountant

Aan de informateur mevrouw drs. E.I. Schippers
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Koninginnegracht 5
2514 AA 's-Gravenhage

Postbus 7984
1008 AD Amsterdam

T 070-352 40 02
E novak@novak.nl
I www.novak.nl

KvK-nr. 60429917
IBAN: NL68RAB00300697279
BIC: RABONL2U
Btw-nr. NL853907183B01

Onze referentie: N03-01

Amsterdam, 28 maart 2017

Geachte mevrouw Schippers,

In verkiezingstijd verdringen politici zich om het mkb de hemel in te prijzen. Ook in deze campagne zijn er weer veel lovende woorden aan 'de motor van de economie' gericht. Minder regels, een helder fiscaal regime en financiële impulsen om veelbelovende nieuwe bedrijven een steuntje in de rug te bieden. Daarover lijkt brede politieke consensus te bestaan.

Toch blijkt de praktijk van wet- en regelgeving na verkiezingstijd vaak weerbarstiger dan eerder in het vooruitzicht werd gesteld. Als mkb-accountants worden wij dagelijks geconfronteerd met onheldere regelingen, onmogelijke eisen en onnodige belemmeringen voor gezond ondernemen. In de afgelopen kabinetsperiode was vooral de wet DBA de spreekwoordelijke 'paarse krokodil', maar ook de perikelen rondom het pensioen in eigen beheer die talloze ondernemers slapeloze nachten bezorgde. Wij hopen van harte dat dit door een nieuw kabinet snel hersteld zal worden.

Mkb-accountants zijn de 'huisartsen' die de hartslag van de BV Nederland bewaken. Als beroepsvereniging voor mkb-accountants bepleit Novak daarom:

- een consistent, helder en toegespitst beleid om de slagkracht van het mkb te versterken;
- stimulansen om de kwaliteit van de financieel-administratieve organisatie van het mkb (beter) te borgen, bijvoorbeeld door de inzet van mkb-accountants;
- een eigen register voor mkb-accountants die mkb-bedrijven bijstaan met advies en ondersteuning rond hun financieel-administratieve organisatie met wettelijke eisen aan de opleiding, kwaliteit en beroepsuitoefening (AA-register);
- de wettelijke verplichting voor alle accountants om lid te zijn van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) beperken tot externe accountants die actief zijn bij de controle op organisaties van openbaar belang en de wettelijke accountantscontroles.

Wij zullen deze voorstellen in deze brief nader toelichten:

- Wij steunen een eigen mkb-toets

Het mkb heeft een eigen realiteit die vaak ver weg staat van grote, beursgenoteerde ondernemingen. Wij juichen het daarom toe dat kabinet en Kamer een ‘mkb-toets’ (samen met MKB-Nederland) hebben ingesteld. Daarmee dwingt de overheid zichzelf om bij voorgenomen wet- en regelgeving te beoordelen of dit ook voor het mkb proportioneel, haalbaar en relevant is.

- Tover geen konijnen uit de hoed

Een heldere, voorspelbare en consistente overheid is voor een gezond ondernemersklimaat onmisbaar. Mkb-ondernemers moeten erop kunnen vertrouwen dat zij niet worden geconfronteerd met onverwachte konijnen uit de hoed van de overheid. Keuzes voor investeringen, het aannemen van personeel en/of het inrichten van hun bedrijfsprocessen hebben vaak een grote impact. Wanneer het publieke speelveld waarin mkb'ers ondernemen voortdurend verandert, leidt dat tot een afwachtende houding. Dat is slecht voor de slagkracht van de BV Nederland.

- Overheid te veel op afstand rond financieel-administratieve organisatie

Wij zien een taak voor de overheid om te zorgen voor een solide ondernemingsklimaat. Vooral nu steeds meer Nederlanders het werken in dienstverband verruilen voor dat van de zzp'er. De onvermijdelijke flexibilisering van de arbeidsmarkt brengt nieuwe risico's met zich mee, zoals recent ook door de WRR is vastgesteld. Juist daarom verbaast het ons dat de overheid volledig op afstand blijft van de keuzes die mkb-ondernemers (waaronder zzp'ers) maken rond de inrichting en begeleiding van hun financieel-administratieve organisatie. Dat kan een ondernemer zelf doen, overlaten aan een administratiekantoor of onderbrengen bij een professioneel gekwalificeerde, aan strikte beroepsregels gebonden en door de wet erkende mkb-accountant.

- Meer eisen aan kwaliteit mkb-ondersteuners nodig

Wij bepleiten niet dat de overheid zich uitspreekt voor gedwongen winkelnering van mkb-ondernemers of zzp'ers bij een mkb-accountant. Wij zouden het wel toejuichen als de overheid meer eisen stelt aan de kwalificaties voor adviseurs en andere zakelijke dienstverleners die voor het mkb actief zijn. Een goede basis daarvoor kan het bestaande register voor Accountant-Administratieconsulent (AA) bieden. Waarom richten we dit register niet in voor alle dienstverleners die mkb'ers ondersteunen met administratie en/of advies en daarbij gebonden zijn aan bepaalde beroepsregels, onderwijs en kwaliteit? Daarmee wordt ook een duidelijk(er) onderscheid gemaakt ten opzichte van de openbare accountants die actief zijn met wettelijk verplichte controles voor Organisaties van Openbaar Belang en grotere ondernemingen, de zogeheten registeraccountants of register auditors (RA).

- NBA kijkt met bril grote kantoren naar de sector als geheel

Mkb-accountants zijn (veelal) zelf mkb-ondernemer. Ook wij zien vaak dat politieke discussies over de accountancysector vrijwel alleen gaan over issues die bij de grotere accountantskantoren spelen. Dat wordt versterkt doordat de Nederlandse Beroepsorganisatie voor Accountants (NBA) meestal met de bril van de grote kantoren naar de sector als geheel kijkt. De eigen positie van de mkb-accountant binnen de BV Nederland verdwijnt daardoor volledig uit beeld.

- **Fusie NBA is mislukt**

De fusie van NIVRA en NOvAA die in 2008 werd opgestart en vanaf 1 januari 2013 een feit is, verdient wat ons betreft heroverweging. Waar deze fusie aanvankelijk bedoeld was om de verschillende ‘bloedgroepen’ binnen de accountancysector naar elkaar toe te laten groeien, toont de praktijk dat de verschillen alleen maar toenemen. De poging om een brug te slaan tussen de accountants in het openbare beroep (ofwel de externe accountants) en de accountants in financiële functies binnen het bedrijfsleven (‘accountants in business’) en overheid, is mislukt. Dat zien we bijvoorbeeld bij de beroepseed die verplicht voor alle accountants is ingevoerd en waarin de maatschappelijke verantwoordelijkheid van de accountant een prominente rol speelt. De accountants die intern voor bedrijven en overheden werken, herkennen zich daar nauwelijks in.

- **Steeds meer tweedeling tussen externe accountants**

Ook onder de openbare accountants ontstaat in toenemende mate een tweedeling tussen de externe accountants die actief zijn voor oob’s en de wettelijke controles en de externe accountants die het mkb bedienen. Waar de eersten zich opstellen als een toezichthouder op afstand, blijft de mkb-accountant vooral de belangrijkste adviseur van de mkb-ondernemer. Ook in het beroeps- en opleidingsprofiel ontstaat steeds groter onderscheid tussen de externe controlerende accountant van grote bedrijven (‘assurance’) en de mkb-accountant die zich primair richt op de ondersteuning van een mkb-ondernemer, meer specifiek gericht op een solide financiële administratie, professionele jaarcijfers en adequate advisering (brede beroepsprofiel).

- **Wettelijk verplichting terechte prijs voor monopolie**

Wij onderkennen het publieke belang dat externe accountants die zich richten op oob’s en wettelijke controles gehouden zijn aan zware eisen. Ook het strikte toezicht van de AFM en de wettelijke verankering van de NBA als publieke bedrijfs- en beroepsorganisatie voor deze groep externe accountants volgt hier logisch uit. Een bij de wet verplichte inschrijving van RA’s in een openbaar register is de logische prijs die zij voor hun wettelijke monopoliepositie betalen.

- **NBA-register is vervuild**

Maar het overgrote merendeel van de leden van de NBA – misschien wel 90% - houdt zich helemaal niet bezig met wettelijke accountantscontroles. Toch zijn zij verplicht om zich bij de NBA te melden wanneer zij zich accountant willen noemen. Dit leidt tot vervuiling van het accountantsregister die nooit door de wetgever is bedoeld.

- **Wens Tweede Kamer in de wind geslagen**

In antwoord op vragen van de Tweede Kamer in 2010 rond de positie van de mkb-accountant binnen de nieuwe fusieorganisatie, bezwoer de toenmalige minister van Financiën Jan-Kees de Jager dat de eigen positie van de mkb-accountant binnen de NBA geborgd zou zijn. Onder meer door een prominente vertegenwoordiging in het NBA-bestuur. Wij stellen vast dat de bezorgdheid van een groot aantal fracties toen inmiddels bewaarheid is geworden. Het eigen profiel van de mkb-accountant is binnen de NBA volledig uit beeld verdwenen. Zij zijn nog steeds wettelijk verplicht ingeschreven maar hier staat helemaal niets tegenover. Een recente poging van de NBA om iedere vertegenwoordiging van mkb-accountants binnen het bestuur te weren, is alleen door massaal protest van mkb-accountants afgewenteld. De echo van het Kamerdebat van destijds lijkt inmiddels volledig uitgedoofd.

- **Geen eerlijk speelveld voor mkb-ondersteuners**

Mkb-accountants worden in de huidige situatie oneigenlijk in hun concurrentiekracht met andere dienstverleners in de mkb-markt gehinderd. Zij dragen de lasten van een verplichte inschrijving bij een beroepsorganisatie die hun belangen negeert, zonder dat zij daar iets voor terug ontvangen.

- **Mkb-accountants beter af met eigen beroepsorganisatie**

Wij zijn ervan overtuigd dat de fusie van NIVRA en NOVAA een vergissing is geweest en de belangen van mkb-accountants beter gediend zijn met een eigen beroepsorganisatie. Een scheiding is nooit leuk, maar tegen de klippen op een gedwongen huwelijk in stand houden, is vaak een veel slechter alternatief.

- **Politieke moed nodig om koers te keren**

Wij hopen dat de Tweede Kamer en het kabinet de politieke moed hebben om de gedwongen fusie van NOVAA en NIVRA alsnog te heroverwegen. De garanties die destijds aan mkb-accountants zijn gegeven over het behoud van hun eigen positie, zijn niet waargemaakt. Maar ook vanuit maatschappelijk oogpunt is het voortbestaan van de NBA in de huidige vorm als een publiekrechtelijke organisatie waarin het grootste deel van de leden buiten het wettelijke controledomein opereert, ongewenst. Laat de NBA voortbestaan als een beroepsorganisatie voor externe accountants in het wettelijke controledomein. Accountants in andere beroepen hoeven hier niet verplicht lid van te zijn om zich toch accountant te kunnen (blijven) noemen.

- **Voor mkb-ondersteuners een eigen AA-register**

Voor externe accountants die zich richten op advies- en administratiewerkzaamheden voor het mkb bestaat een eigen AA-register. Daarmee is de kwaliteit van de dienstverlening voor het mkb zeker gesteld met eisen aan opleiding en beroepsuitoefening die op het mkb zijn toegespitst. Maatwerk dus die de mkb-toets voor ondernemer én accountant kan doorstaan! Op termijn kan Novak de rol overnemen die de NBA nu heeft maar niet waarmaakt of kan waarmaken: als specifieke beroepsorganisatie en belangenbehartiger voor alle openbare accountants die het mkb dagelijks ondersteunen met degelijk advies en een betrouwbare financiële administratie.

Wij hopen binnenkort over deze brief en onze voorstellen nader van gedachten met u te kunnen wisselen.

Met vriendelijke groeten,

Drs. M. Moling AA RA RB
Voorzitter vereniging Novak